

“ ఆ ది పీ ర్ష్య ము ” - విష్ణు విష్ణువు ప్రయాపమ్

॥ విష్ణుష్ట్వర్ భ్యస్త్వే ॥

పుణ్యంబరథరం విష్ణుం శసితర్షం చంపర్ష్యిస్తుం ।
తృప్తిస్తుతదస్తం ష్ట్రీయేత్ స్తర్పవిష్ణుహశింతయే ॥

॥ శ్రీసివిస్త్వ భ్యస్త్వే ॥

స్తర్పుష్ట్వం మతజేత నీరియం కృపానిధి ।
పాశా వ్యోమ త్రణితైతే భ్రమంధో దయైనిధి ॥

॥ మహాభారత త్రవణ ఫలమ్ ॥

ద్వైపాయనోష్ట లుఱ నిష్పత్తమతుప్రమేయం । లుఱం తవత్తతుధ పాతీతారం జితం చ ।
యే ఖారతం సత్కారణాత్మతి లేచ్యతోనం । కిం తప్య తుత్సురజులైరాశీజనేన్ ॥

॥ అధి సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరామాట్లేతే, విరాజమణస్య, దేవదేవిశత్తుమస్య, జగద్రూపణార్థం, అపతీర్ష్యస్య, శ్రీమద్రాలాండ్రకీసిచి
బ్రహ్మండనాయకస్య, శ్రీవేష్టాటీశ్వరస్యామిగం, అసుగ్రహప్రసాదేన, సర్వోపాం, భక్తజనానాం, ఆధివ్యాధి,
నివృత్తిద్వారా, ఆయురార్థిగ్రైవ్యర్థాభవృధ్యర్థం, విషువికార్తిమిజనిత, సమస్త, దుష్టుభావ సివారణార్థం
సర్వాప్యం, నివృత్తిద్వారా, సకలత్రేయోఽభవృధ్యర్థం, ధర్మార్థ, కామమొక్కాభ్య, చతుర్వీద్ర, పురుషార్థ ఫల
సిద్ధుర్థం, వాఙ్మాసికాయ, ప్రవర్తిత, అగోక జన్మాధు, నిబ్ధరణార్థం, సమస్త, పాపక్షయార్థం, గోసంరక్తణార్థం చ,
శ్రీమస్తవశిఖారతే, ఆదిపర్వాచి, యథాత్మతే, అష్టాదశాదికశతతమాధ్యయాస్తగ్రత్తత శ్శీకపారాయణం,
ఆచార్యముఖేన కరిష్మామవే ॥

॥ వ్యోమ భ్యస్త్వే ॥

ల్యోపం తశిష్టార్థార్థం క్షేః ప్రాత్తమకల్యాపమ్ ।
శరిషరిత్యాసం తండే షుకతితం తపోనిధిమ్ ॥

ల్యోపాయ విష్ణుర్మాయ ల్యోపర్మాయ విష్ణుతే ।
నమే తై ప్రాత్తాఖధయే, ల్యోప్యాయ నమోనముః ॥

అధ్యాయః-118 అష్టాదశాధికశతతమో2ధ్యాయః సమ్భవపర్వ
పాణ్డోరనుతాపః సన్మాపనిశ్చయః, పత్సోరనునయేన వానప్రస్తే ప్రవేశశ్చ)

నాహం సుకృపణే మార్గే స్వవీర్యక్షయశోచితే ।

స్వధర్మాత్ సతతాపేతే చరీయం వీర్యవర్జితః ॥

॥ 118 - 21 ॥

సత్పుతో2సత్పుతో వాపి యో2న్యం కృపణాచక్షుషా ।

ఉపైతి వృత్తిం కామాత్మా స శునాం వర్తతే పథి ॥

॥ 118 - 22 ॥

వైశమ్యయన ఉనాచ

ఏవముక్యా సుదుఃఖార్తో నిఃశ్వసపరమో నృపః ।

అవేక్షమాణః కున్నిం చ మాద్రిం చ సమభాషత ॥

॥ 118 - 23 ॥

కౌసల్య విదురః క్షత్రా రాజు చ సహ బస్తుభిః ।

ఆర్య సత్యవతీ భీష్మస్తే చ రాజపురోహితాః ॥

॥ 118 - 24 ॥

బ్రాహ్మణాశ్చ మహాత్మానః సోమపాః సంశితప్రతాః ।

పౌరవుద్ధాశ్చ యే తత్త నివసప్త్యస్వదాత్యయాః ॥

॥ 118 - 25 ॥

ప్రసాద్య సర్వే వక్తవ్యాః పాణ్డుః ప్రప్రజితో వనమ్ ।

నిశమ్య వచనం భర్తర్వనవాసే ధృతాత్మనః ॥

॥ 118 - 26 ॥

తత్ సమం వచనం కున్ని మాద్రి చ సమభాషతామ్ ।

అన్యే2పి హ్యశ్రమాః సన్ని యే శక్య భరతర్షభ ॥

॥ 118 - 27 ॥

అవాభ్యం ధర్మపత్నీభ్యం సహ తప్తుం తపో మహాత్ ।

శరీరస్యాపి మోక్షాయ స్వగ్ంయం ప్రాప్య మహాఫలమ్ ॥

॥ 118 - 28 ॥

త్వమేవ భవితా భర్తా స్వర్గస్యాపి న సంశయః ।

ప్రణిధాయేష్టియగ్రామం భర్తులోకపరాయణే ॥

॥ 118 - 29 ॥

త్యక్ష్య కామసుభే హ్యవాం తప్యావో విపులం తపః ।

యది చావాం మహాప్రాజ్ఞ త్వయ్యసి త్వం విశామ్యతే ।

అద్వైవావాం ప్రహస్యావో జీవితం నాత్ర సంశయః ॥

॥ 118 - 30 ॥

పాణ్డురువాచ

యది వ్యవసితం హేయతద్యవయోర్ధర్మసంహితమ్ ।
స్వవృత్తిమనువర్తిష్యే తామహం పితురవ్యయామ్ ॥
త్యక్త్వా గ్రామ్యసుఖాహం తప్యమానో మహత్తమః ॥

॥ 118 - 31 ॥

వల్మీ ఫలమూలాశీ చరిష్యామి మహావనే ।
అగ్ని జాహ్నముభో కాలావుభో కాలావుపస్యాశన్ ॥

॥ 118 - 32 ॥

కృశః పరిమితాహంశీరచర్మజటాధరః ।
శీతవాతాతపసహః క్షుత్రిపాసానవేక్షకః ॥

॥ 118 - 33 ॥

తపసా దుశ్శరేణైదం శరీరముపశోషయన్ ।
ఏకాశశీలీ విమృశన్ పక్షాపక్షేన వర్తయన్ ॥

॥ 118 - 34 ॥

పిత్రాస్టేవాంశు వన్యేన వాగ్మిరద్భిశ్చ తర్వయన్ ।
వానప్రస్థజనస్యాపి దర్శనం కులవాసినామ్ ॥

॥ 118 - 35 ॥

వాప్రియాణ్యాచరిష్యామి కిం పునర్దామవాసినామ్ ।
ఏవమారణ్యశాస్త్రాణాముగ్రముగ్రతరం విధిమ్ ।
కాజ్ఞమాణోఽహమాణోన్యే దేహస్యాస్యా సమాపనాత్ ॥

॥ 118 - 36 ॥

వైశమ్యయన ఉవాచ

ఇత్యేవముక్త్వా భార్యే తే రాజు కౌరవవన్ననః ।
తతశ్చాడామణిం నిష్ఠమజ్ఞదే కుళ్ళలాని చ ।
వాసాంసి చ మహార్ణాణి శ్రీణామాభరణాని చ ॥

॥ 118 - 37 ॥

ప్రదాయ సర్వం విప్రేభ్యః పాణ్డుః పునరభాషత ।
గత్వా నాగపురం వాచ్యం పాణ్డుః ప్రప్రజితో వనమ్ ॥

॥ 118 - 38 ॥

అర్థం కామం సుఖం చైవ రతిం చ పరమాత్మికామ్ ।
ప్రతస్థ సర్వముత్సుజ్య సభార్యః కురువన్ననః ॥

॥ 118 - 39 ॥

తతప్తస్యానుయాతార్సై చైవ పరిచారకాః ।
శ్రుత్వా భరతసింహాస్య వివిధాః కరుణా గిరః ॥

॥ 118 - 40 ॥

భీమమార్థస్వరం కృత్వా హహేతి పరిచుక్తమః ।
ఉష్ణమశ్రు విముఖ్యన్సుం విహయ మహీపతిమ్ ॥

॥ 118 - 41 ॥

యయుర్వగపురం తూర్పం సర్వమాదాయ తద్వనమ్ ।
తే గత్వా నగరం రాజ్ఞో యథావృత్తం మహాత్మనః ॥

॥ 118 - 42 ॥

కథయాజ్ఞుక్రిరే రాజ్ఞస్తద్వనం వివిధం దదుః ।
ష్టుత్వా తేభ్వప్తతః సర్వం యథావృత్తం మహావనే ॥

॥ 118 - 43 ॥

ధృతరాష్ట్రో నరశ్రేష్టః పాణ్డమేవావ్యశోచత ।
న శయ్యాసనభోగేషు రతిం విష్టతి క్షర్విచిత్ ॥

॥ 118 - 44 ॥

భ్రాతృశోకసమావిష్టప్తమేవార్థం విచిత్రయన్ ।
రాజపుత్రమ్ కౌరవ్య పాణ్డురూలఫలాశనః ॥

॥ 118 - 45 ॥

“శ్రీహైతిక”

ఃః “శ్రీహైతిక నాటు స్వంతీర్ణనమ్” ఃః

॥ అథ క్షమా ప్రార్థనా ॥

యదక్కరపదబ్రఘ్ం మర్త్రాశోసం చ యద్భువేత్ ,
తత్పర్యం క్షమాతాం దేవ నారాయణ సమోగ్సుతే ॥

॥ అథ లిఖేత్క్షేమ ప్రార్థనా ॥

సర్వేభవస్తు సుఖసం సర్వేసంతు నిరామయః ।
సర్వేభద్రాణి పత్సంతు మంకశ్చిత్ దుఃఖభాగ్యవేత్ ॥

॥ అథ భగవత్సుమర్యాణమ్ ॥

ఽాయేస వాచా మనసేంద్రియిర్మా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్యభావాత్ ,
కరిష్మి యద్యత్తకలం పరమై నారాయణాయేతి సమర్యాయమి ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

త్రియః కాన్తాయ కఞ్చాణనిధయే సిద్ధయేర్థినామ్ ,
శీవేజ్ఞాటగివాసాయ శీనివాసాయ మంగళమ్ ॥